
PEDRO MARÍA OTAÑO

IGARO berriya dan mayatz-illaren zazpiyan, Pello Mari-ren ill berriyak izan dira : ¡gizagajua!

¿Nork esan bear zuben, *Ama Euskaragandik* urrutira aldendurik, bere izate edo bizitza galdu bear zubela Pello Mari, euskal lotzkari bikañ ark?

Aldi askotan esan oi zubena zan, bere biyotzeko intziri guztiya zala, chanda edo bizitza mugara irišten zanian, bere ezurrak euskal erriko lurpean eskutatzequak; bañan, gizagajuaren naiera on ayek, alferrikakuak izan dira, Jaunaren borondatiak osakisuna arkitu du, *Rosario de Santa Fe* diratzayon Uriya-n, urruti, chit urruti, bañan Ama Euskarari gonaren egaletik sendoki elduaz; da esatia, Euskaraz.

Euskaragatik Pello Mari gizagajuak, asko bear gaitu zituben biyotza eta burua; argiro ikusten dan gauza da aren egintza eder eta ugaritsuetan.

Aztutzeko gauza ez da, eta ondo goguan daukat, nola egun batian beraren diyez izan giñan, *Ararat* izentzat zubenarekin ezagutzen zan ostatu echian, lagun batzuek, ondoren agertuko ditudan egintza edo lotz moldaera-ren ezagungaitze edo irakurtza bat egitera.

Igande arratsaldea zan egun gogoangarri ori, zeren Pello Marik bere biyotzaren aginde zuzenari obedituaz, ekin ziyon *Limonacho bat* izentzat dubenaren lotz moldaeraren irakurtzeari era onetan.

«Ai! chorakeri asko egiten
da sentsurik ez danian,
šiništa zazu ur au pasia
daukanaren esanian;
obiago da sasoi dan arte

sayatutzia lanian,
 negar egiñaz ibilli gabe
 gero denbora joanian.....
 limosnacho bat bildu eziñik
 Jainkuaren izenian.»

Egintza eder onekin bakarrik etzan agortu aren iturri urmedun garbi argiya; baizik geruago ta ugaritasun geyagorekiñ euskal arkaitzetako iturburuetatik, ura artu edo jasoaz, zabalitzen zuben naikidasun aundiz chorro ederrak ipiñirik, ez bakarrik emen, bai ta Amerikako baztar askotan ere.

Errenkada abek egiñ edo izkribatzen dituenak, albalu agertuko lituzke Pello Mari-ren beste egintza geyako ere, bañan iruditurik aztun eta luze dijuala, bere izenez aipatu bakarrik egingo ditu gañuntzeko, lototzkai bikaiñ arren lan batzuek.

Zer ederrak diran, ¿eta nork ukatu? Euskal erri guztiyan ezagutu bear lirakienak dira *Chepecha, Republika eta Fuegoak edo Mendiburuko maišterra, Elizakuak, Larriya, Gu ta gutarrak, Donostiya Ušua, Ama Euskara, Karidadea, Amets bat, eta azkenik, Buenos Aires-ko antzoki batean orain dala urte batzuek chalo aundi-pean aurkesturik ezagun arazi zuben otsestizketa, Artzai mutillak izentzat dubena.*

Orra, Ama Euskerak zer seme zintzo eta argiya galdu duben, eta guk, zer anai ona,

Ichedon bezaigu luzaro zorioneko leku bereši artan, eta elkar ikuste izaten degunean *Josefat-eko* zelayan, batac besteari laztan aundi bana emanaz, bostekua edo esku estutzez aze gaitetzela.

Jaungoikuak bere kolkuan epel dezala gure anai on, eta Ama Euskararen seme ohea izan dan Pello Mari.

JUAN INAZIO URANGA.

